

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudce JUDr. Ivo Pospíšila a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **T. V.**, zast. JUDr. Michalem Filoušem, advokátem se sídlem Ostravská 501/16, Olomouc, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 1191/40a, Olomouc, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 26. 6. 2019, č. j. 65 A 18/2018-121, o námitce podjatosti soudců Nejvyššího správního soudu ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 2 As 233/2019,

t a k t o :

Soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Miluše Došková, JUDr. Karel Šimka a Mgr. Eva Šonková **n e j s o u** vyloučení z projednávání a rozhodování věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 2 As 233/2019.

O d ů v o d n ě n í :

[1] V řízení o kasační stížnosti proti výše označenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“) namítl žalobce v podání ze dne 12. 8. 2019 podjatost soudců zařazených do druhého senátu Nejvyššího správního soudu. Námitku zdůvodnil tak, že senát ve stejném složení rozhodoval v související věci (týkající se žaloby proti opatření obecné povahy - územnímu plánu města Olomouc a proti rozhodnutím Okresního národního výboru v Olomouci a Okresního úřadu v Olomouci, jimiž bylo vyhlášeno ochranné pásmo nemovitých kulturních památek, a to areálu bývalého kláštera Hradisko a poutního kostela Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku) rozsudkem ze dne 25. 10. 2018, č. j. 2 As 51/2018-140. Tímto rozsudkem zrušil druhý senát Nejvyššího správního soudu výrok napadeného rozsudku krajského soudu, pokud jde o rozhodnutí o vyhlášení ochranného pásma kulturních památek, a v této části žalobcův návrh odmítl jako nepřijatelný, ve zbývající části kasační stížnost zamítl. S ohledem na to, že nyní rozhodovaná věc týkající se správních rozhodnutí, jimiž byla zamítnuta žádost žalobce o dodatečné povolení stavby rekreační chaty na pozemcích dotčených ochranným pásmem, je nerozlučně spjata s původním rozhodnutím (žalobce původně napadal všechna rozhodnutí jednou žalobou, avšak její část týkající se zamítnutí žádosti o dodatečné povolení stavby byla rozhodnutím krajského soudu vyloučena k samostatnému řízení), není možné dle žalobce ani v této věci očekávat jiné rozhodnutí než zamítavé.

[2] Podle názoru žalobce rozhodující senát v předchozím rozsudku významně pochybil, neboť rozhodl v rozporu s dříve publikovaným rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2013, č. j. 4 Ao 9/2011-191, aniž by věc předložil k rozhodnutí rozšířenému senátu, a také v rozporu s nálezem Ústavního soudu ze dne 1. 9. 1998, sp. zn. I. ÚS 42/97,

jímž se v odůvodnění rozsudku vůbec nezabýval, ačkoliv na něj žalobce v kasační stížnosti odkazoval. Druhý senát tak měl předchozím rozsudkem porušit právo žalobce na spravedlivý proces, což je předmětem řízení o ústavní stížnosti, o níž dosud nebylo rozhodnuto.

[3] Soudci druhého senátu se v předchozím rozsudku také nedůstojným způsobem a v míře přesahující únosnou kritiku vyjádřili o stěžovateli, potažmo o jeho právním zástupci, a to i s intenzivním subjektivním hodnocením.

[4] Žalobce má za to, že nerespektování nálezu Ústavního soudu a publikovaného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v předchozím řízení, navíc společně s kritikou žalobce a jeho právního zástupce v odůvodnění rozsudku, založilo důvod pochybovat o nestrannosti rozhodujících soudců. Žalobce je s ohledem na to přesvědčen o tom, že soudci druhého senátu Nejvyššího správního soudu nejsou nestranní a nebudou jeho věc rozhodovat spravedlivě.

[5] K námitce se vyjádřili soudci zařazení do druhého senátu Nejvyššího správního soudu, přičemž uvedli, že nemají žádný poměr k projednávané věci ani k účastníkům řízení či jejich zástupcům a nepodíleli se na projednávání ani rozhodování věci u správního orgánu ani v předchozím soudním řízení ve smyslu § 8 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, *jestliže se zřetelem na jejich poměr ke věci, k účastníkům nebo ke jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem ke vyloučení nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[7] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako výjimečný. Proto lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen z opravdu závažných důvodů, které mu skutečně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16).

[8] V projednávané věci založil žalobce námitku podjatosti na dvou důvodech. Prvním mělo být rozhodování soudců v předchozím řízení o jeho kasační stížnosti, které žalobce považuje za nikoliv spravedlivé, porušující jeho právo na spravedlivý proces. Druhým důvodem je pak údajná kritika žalobce, resp. jeho zástupce v odůvodnění předchozího rozsudku ze dne 25. 10. 2018, č. j. 2 As 51/2018-140, která měla být „nedůstojná“, založená na subjektivním hodnocení a přesahující „únosnou“ míru kritiky.

[9] K prvnímu důvodu, z něhož žalobce dovozuje podjatost soudců, je třeba uvést, že je podřaditelný pod okolnosti, které podle § 8 odst. 1 poslední věty s. ř. s. nejsou způsobilé založit vyloučení soudců. Postup soudců v předchozím řízení o kasační stížnosti žalobce, jakož i právní názor, který v rozsudku ze dne 25. 10. 2018, č. j. 2 As 51/2018-140, zaujali, nemohou založit pochybnost o jejich nestrannosti a být důvodem pro jejich vyloučení z rozhodování nynější věci, byť s předchozí věcí úzce souvisí. Skutečnost, že druhý senát založil předchozí rozsudek na určitém právním názoru na věc žalobce, nemůže vyvolat pochybnosti o nestrannosti rozhodujících soudců a být důvodem pro jejich vyloučení z nyní projednávané věci. Procesní a věcné námitky, které žalobce vůči předchozímu rozsudku vznesl, mají své místo v řízení o procesním prostředku ochrany, v tomto případě v řízení o ústavní stížnosti, kterou –

jak sám uvedl – žalobce podal, nemohou však založit vyloučení soudců v nyní projednávané věci, a to dokonce ani tehdy, pokud by se dle rozhodnutí Ústavního soudu ukázaly jako důvodné.

[10] Pokud jde o druhý důvod, který žalobce spojuje s podjatostí soudců druhého senátu, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že ani ten není způsobilý založit pochybnosti o nestrannosti soudců. Žalobce sice ve své námitce blíže nespecifikoval, konkrétně jakou „nedůstojnou“ kritiku jeho osoby a právního zástupce má na mysli, nicméně soud dovodil, že se zřejmě jedná o formulace použité v odst. 37 rozsudku ze dne 25. 10. 2018, č. j. 2 As 51/2018-140, podle nichž „...*ačkoliv stěžovatelé snesli mnoho dílčích argumentů proti rozhodnutím o ochranném pásmu, s formou napadených aktů a s procesními nástroji soudu k jejich případnému zrušení se vypořádali zcela povrchním tvrzením, že se materiálně jedná o opatření obecné povahy*“. Nejvyšší správní soud se domnívá, že tyto formulace představují hodnocení povahy a obsahu kasační argumentace, jak se jevila rozhodujícímu senátu v situaci, kdy žalobce soud zjevně zahrnul velkým množstvím více či méně (ne)relevantní argumentace. Jedná se přitom o hodnocení argumentace, nejde o hodnocení směřované k osobě účastníka řízení nebo jeho zástupce, tím méně takové, které by bylo způsobilé zasáhnout důstojnost žalobce či jeho zástupce, nebo které by mělo vůči nim difamační povahu a z něhož by bylo možné dovozovat negativní vztah soudců k nim. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že ani tyto skutečnosti nemohou zakládat pochybnosti o nestrannosti soudců druhého senátu a vést k jejich vyloučení z rozhodování o stávající kasační stížnosti žalobce.

[11] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že nejsou naplněny podmínky pro to, aby soudci JUDr. Miluše Došková, JUDr. Karel Šimka a Mgr. Eva Šonková byli vyloučeni z projednání a rozhodnutí věci specifikované ve výroku tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. ledna 2020

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu